

Decanus Collegii Iurisconsultorum In Universitate Ienensi Ernestus
Fridericus Schröter D. U. I. Et Prof. Publ. Studiosis LL. S. P. : Licet
Sacratissimi Imperatoris Iustiniani omni sane laude digni, (quicquid etiam
scribat Cuspin. in vita Iustin cui opponimus Procopium) enixa fuerit
voluntas ... Ienae die 27. Iulii. Anno M.DC.LVI

Ienae

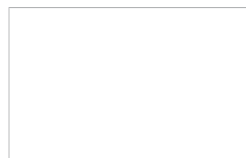
Schröter, Ernst Friedrich

Phil 2° 00268/04 (117)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00007410

urn:nbn:de:urmel-ad125199-aa92-4755-9881-92410ebfccee9-00006774-15

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

DECANUS
COLLEGII JURISCONSULTORUM IN UNI-
VERSITATE JENENSI
ERNESTUS FRIDERICUS SCHRÖTER
D. U. J. ET PROF. PUBL.
STUDIOSIS LL. S. P.

Licet Sacratissimi Imperatoris Justiniani omni sanè laude digni, (quicquid etiam scribat *CUSPIN. in vita Justin* cui opponimus *PROCOPIUM*) enixa fuerit voluntas, quod nulla debeat esse in toto Jure antinomia; uti ex *l. 1. § 8. & l. 2. § 15. C. d. veter. jur. enud.* apparet, ita siquidem sonant ejus verba: Nulla itaq; in omnibus prædicti codicis membris antinomia (sic enim à vetustate græco vocabulo nuncupatur) aliquem sibi vindicat locum, sed sit una concordia, una consequentia adversario nemine constituto. Et deinde in *§ 15. l. 2.* Contrarium tamen aliquid in hoc codice positum nullum sibi locum vindicabit, nec invenitur, si quis subtili animo diversitatis rationes excutiat: Tamen negari haud potest, multos in corpore juris nostri Civiles reperiri textus apparenter sibi contrarios. Unde etiam multi præstantissimi, & in legali prudentia peritissimi Viri per totam Europam, omnibus ingenii nervis, & solerti in tell-ctus acumine in illud unice incubuerunt, ut rationem & viam investigarent, inventosque modos edocerent, quibus, si qua esset ejusmodi præfensa antinomia, ad concordiam revocarent, & diametralem legum distantiam salva verborum significatione, nec non illa legislatoris intentione combinerent. In medium saltem hac vice adducere lubet unum vel alterum textum. In *l. 2. § 1. & l. seq. 3. ff. d. cond. indeb.* dicitur quod detur conditio ei, qui ex testamento falso, inofficioso, rupto aut injusto aliquid solvit, cum pararet testamentum esse validum & justum. Sic etiam in *l. ex bis omnibus 54. ff. d. cond. indeb.* traditur; ex his omnibus causis, quæ jure non valuerunt, vel non habuerunt effectum, secuta per errorem solutione conditioni locum esse. Et Jctus *ULPIANUS in l. 1. in pr. ff. ut in pos. leg. velfideic.* expressis verbis profertur, cum qui jus ignoravit, condicere posse. Idem dicitur in *l. frater à fratre 38. ff. d. cond. indeb.* ibi enim frater solvit fratri id, quod jure non debebat, & tamen repetitio soluti pro parte competit. Et in *l. 23. §. item si ff. cod. tit. cautum & constitutum est*, quod si ex transactione, quæ super alimentis in testamento relicta, rata non est sine Prætoris autoritate *l. 8. ff. d. transact.* pecunia soluta fuerit per errorem, conditio locum habeat. Imò in *l. 7. ff. de jur. & fact. ign.* pro regula quasi perpetua traditur, quod error juris suum petentibus non noceat. Contrarium verò in aliis non minus claris & perspicuis statutum reperitur legibus. Sic in *l. cum quis 10. C. d. jur. & fact. ignor.* Imp. *CONSTANTINUS & MAXIMINIANUS* ita rescribunt *ARAPHILÆ*: Cum quis jus ignorans indebitam solverit pecuniam, cessat repetitio; Per ignorantiam enim facti tantum repetitionem indebiti soluti competere, tibi notum est. Quod confirmat etiam *GORDIANUS* Imp. *l. 9. C. ad Leg. Falc.* ubi ait: Error facti quartæ ex causa fideicommissi non retentæ repetitionem non impedit; Is autem qui sciens se posse retinere, universum restituit, conditionem non habet. Et *DIOCLETIANUS* ac *MAXIMINIANUS* in *l. 2. C. si adversus solut.* nominatim & expresse minori 25 annis concedunt ex errore juris soluti repetitionem, ac quod singularis beneficii loco minori conceditur, hoc majori denegari intelligitur. Hosce inter se pugnantes textus ut conciliant, valdè laborant. Nonnulli enim, inter quos etiam est acutus aliàs Jctus *BACHOF.* in eleganti Tract. *d. action. disp. 4. tit. 17.* distinguunt inter indebitum naturaliter ac debitum civiliter tantum, & inter debitum naturaliter ac indebitum civiliter tantum. Ita quod illud erroris juris etiam solum repeti possit; juxta textus priores; Hoc verò non juxta textus posteriores. Alii distinguere malunt inter nudum errorem & non nudum, ubi videlicet aliqua intercedit obligatio naturalis, quæ justam facit retentionem. Priorem dicunt non impedire conditionem indebiti, posteriorem verò omnino. Verum tamen an hæc distinctiones totam rem expediant & pugnantes hosce textus ad concordiam redigant, ostensurus inter alia est Vir juvenis, eruditione & moribus conspicuus Dn. *STEPHANUS WOLMEN* J. U. Candidatus eximius, qui natus est Uslariæ die XXII. Octob. Anno Christi MDCXXXI. à Parentibus piis ac honestis. Pater enim ejus est Amplissimus atq; consultissimus Dn. *CHRISTOPHORUS WOLMEN* Consul Uslariensis benè meritis. Mater verò *MARGARETA RANGIN* Matrona honestissima. Statim autem ubi in lucem editus est, per sacrum baptismatis fontem renatus, & ab ipsis cunabulis bonis ac honestis studiis, impulsu suorum parentum, operam navavit; Utq; studiorum suorum feliciores essent progressus, prælaudati parentes ipsum, cum Annum ætatis suæ quartum nondum adimplevisset, informationi affinis sui Domini Michaelis Grævenmeyer Baremensis Superintendentis piæ memoriæ, ut & Præceptorum Scholæ Brunsvicensis ac Guelpherbytanz non sine sumptibus impendendis tradidit, quorum etiam informatione fideliter per octo usus est annos. Inde autem domum à Parentibus dilectissimis revocatus, reliquos pubertatis annos in Scholis Ducatus Brunsvicensis, præsertim verò Pædagogio Göttingensi consumpsit, ubi Clarissimorum & de studiose juvenitæ optime meritorum Virorum, videlicet Dn. *M. HARDOVICI REICHL*, tum temporis ibidem Pædagogiarchè, nunc Superintendentis Hardeiensis admodum Reverendi, & Dn. *JUSTI AMMONIS* etiam nū laudati Pædagogii ConRectoris vigilantissimi institutione fructus est paternæ & longè fidelissimæ. Postea in bonis Artibus fundamentis probè jactis, Parentum ac Consanguineorum suavis ad Illustrem Juliam publicarum lectionum audiendarum gratiā missus est, ubi etiam per sesquiannum subsistit, postmodum inde à Parentibus avocatus Marpurgensem petiit Academiam, ubi non minus quam Helmstadi fidelissimos naçtus est Informatores; Ultra enim publicas Lectiones, quas magnâ cum sedulitate audivit, habuit iteratis vicibus sub directione Nobiliss. Amplific. Consultiss. atq; Excellentiss. Dn. *JOHANNIS Klein Schmidt* Prof. Publ. ibidem celeberrimi coll. gium Institutionum Justinianearum privarum, sub Nobilissimo verò Ampl. Consultissimo nec non Excellentissimo Dn. *ERICO GRAFFIO* Prof. Publ. famigeratissimo Collegium Pandectarum disputatorium Treutlerianum ac VVesenbergianum, & quidem insignitum fructu; sæpè enim in illo tam Opponentis quam Respondentis partes subijt quibus absolutis ante aliquot hebdomadas ad nostrū Generale studiū SS. LL. nobile emporium se contulit, & suavis parentū quos omni honore & amore prosequitur, paucos ante dies nomen suum in matriculam Candidatorum referri & ad honores in utroque Jure supremos ritè consequendos Teniamen sibi aperiri modestè petiit, in quo textus ipsi assignatos doctè resolvit, ad quæstia aptè respondit, atq; sese ita præstitit, ut unanimi totius Collegii consensu publicè legendi, & pro adipiscendis honoribus Doctoralibus, disputandi facultas ei meritò fuerit concessa. Crastino itaq; die, horâ decimâ Deo volente in Auditorio Jctorum *ut. C. d. cond. indeb.* explicaturus est, Cui Lectioni cathedraræ ut SS. LL. Cultores frequenter interunt, amicè rogito. Jenæ die 27. Julij. Anno M. DC. LVI.

Typis CASPARI FREY-SCHMIDT.

urn:nbn:de:urmel-ad125199-aa92-4755-9881-92410ebfccee9-00006774-21